

Suomen Sairaanhoidajien hallitusohjelmatavoitteet 2023–2027

Sosiaali- ja terveydenhuollon suurin ja akuutein ongelma on sairaanhoidajapula. Jos sitä ei ratkaista, sote-palveluja ei voida tuottaa suunnitellulla ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tällä on väistämättömät seuraukset väestön sote-palveluiden saatavuuteen ja hyvinvointiin. Mahdollisena kriisiaikana riittävä ja osaava hoitohenkilöstö on myös osa huoltovarmuuttamme.

Järjestelmässämme on sairaanhoidajapulaa ylläpitäviä ja lisääviä rakenteita, joihin hallitus voi ja sen tulee vaikuttaa tilanteen ratkaisemiseksi. Olemme alla kuvanneet kriittisimmät korjattavat asiat sairaanhoidajapulan ratkaisemiseksi. Suomen Sairaanhoidajat vaatii, että nämä huomioidaan seuraavassa hallitusohjelmassa.

1. Sairaanhoidajan palkka

- Valtion budjettiin on tehtävä varaus sairaanhoidajien palkan korjaamiseen työn vaatavuutta ja koulutustasoa vastaavalle tasolle. Suuruusluokka on kuvattu Tehyn sote-alan kriisin pelastusohjelmassa.
- Budjetissa on varauduttava sairaanhoidajan palkkakehitykseen kokemuksen, koulutuksen ja tehtävien vaatavuuden lisääntymisen myötä.

2. Sairaanhoidajan koulutus

- Sairaanhoidajakoulutuksessa on oltava yhtenäinen kansallinen opetussuunnitelma ja loppukoe.
- Sairaanhoidajakoulutukseen sisältyvään kliiniseen harjoitteluun on osoitettava riittävä, korvamerkitty rahoitus harjoittelupaikkoja tarjoaville organisaatioille.
- Kliinistä harjoittelua ohjaaville sairaanhoidajille on varmistettava kansallisesti yhtenäinen ohjaajakoulutus ja tämä on turvattava rahoituksella.
- Sairaanhoidajatutkinto on nostettava ammattikorkeakoulujen tutkintojen halvimman kertoimen luokasta koulutuksen vaatimuksia vastaavalle tasolle.
- Ammattikorkeakoulujen rahoitusmallissa on turvattava pysyvä ja riittävä resursointi sairaanhoidajatutkintojen perusopetukseen.
- Hallituksen on turvattava, ettei sairaanhoidajapulaa ratkaista kelpoisuuksia ja osaamistasoa laskemalla sosiaali- ja terveydenhuollossa.

3. Sairaanhoidajan osaaminen

- Lakiin on kirjattava velvoittava minimimäärä sairaanhoidajan vuosittaiselle täydennyskoulutukselle ja sen toteutumista tulee valvoa.
- Työnantajataho on velvoitettava rahoittamaan sairaanhoidajan lakisääteinen täydennyskoulutus ja varautumaan sen vaatimaan työaikaresursointiin.
- Hallituksen tulee varmistaa, että sairaanhoidajien erikoistumiskoulutukset käynnistetään STM:n terveydenhuollon ammattihenkilöiden neuvottelukunnan (TANK) hoitotyön jaoston tuoreen suosituksen (2021) mukaisesti. Tähän liittyen kts. Kohta 1: palkkakehitys.
- Hyvinvointialueille on perustettava erikoistumisvakanssit ja vakanssit erikoistuneille sairaanhoidajille edellä mainitun suosituksen mukaisesti.
- STM TANK hoitotyön jaosto tulee perustaa uudestaan seuraavalla hallituskaudella ja ottaa tarkasteluun sairaanhoidajan kliinisen urapolun seuraava porras, ylempää korkeakoulututkintoa edellyttävä taso (YAMK + yliopisto).
- Valtiovallan tulee rahoittaa pysyvä pätevyitysmispolku ulkomailta Suomeen tuleville sairaanhoidajille, samoin kuin lääkäreiden ja hammaslääkäreiden kohdalla on tehty.

4. Sairaanhoidajan työn tekemisen edellytykset

- Hallituksen on budjettirahoituksella varmistettava, että sote-palveluissa henkilöstömitoitus ja -rakenne on riittävällä ja turvallisella tasolla.
- Hallituksen on budjettirahoituksella mahdollistettava, että hyvinvointialueilla pystytään varautumaan henkilöstön ennakoitavissa oleviin poissaoloihin sekä kriisitilanteisiin.
- Hallituksen on budjettirahoituksella turvattava sairaanhoidajien pandemian jälkeinen työhyvinvointi ja jaksaminen. Tähän on budjetoitava erillinen rahoitus.

5. Hoitotyön johtaminen

- Hoitotyön johtaminen on varmistettava hyvinvointialueiden hallintosäännöissä muiden professioiden rinnalla ja professiojohtamiseen on luotava velvoittava kansallinen malli.
- Hoitotyön johtaminen tulee niin ikään varmistaa sote-palveluiden kaikilla eri tasoilla.
- Hoitotyön johtajien päätösvalan tulee olla yhtäläinen muiden professioiden johtajien kanssa.
- Sosiaali- ja terveysministeriössä on oltava toimivaltainen hoitotyön ylin viranhaltija, jolla on mandaatti ja ohjausvalta seurata ja ohjata hoitotyön kokonaisuutta valtakunnallisesti. Kansainvälisesti nimike on Governmental Chief Nursing and Midwifery Officer, GCNMO.